

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
30 augustus 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-807204926
DOS-2018-0007227

Bijlagen
2

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Haltevisie Zuid-Holland en Halteverbeterplan provinciale bushaltes 2022-2030

Geachte Statenleden

Met deze brief bieden wij u de haltevisie en het halteverbeterplan aan. Deze stukken zijn opgesteld naar aanleiding van een door u aangenomen motie. Met deze brief willen wij u informeren over de voorgeschiedenis, de haltevisie (het beleidskader voor aantrekkelijke bushaltes in de provincie) en het provinciaal halteverbeterplan, waarmee we voor de haltes waar we zelf als wegbeheerder voor verantwoordelijk zijn een verbeter slag willen maken, inclusief de daar bijbehorende kosten. Tot slot gaan we in op het vervolgproces.

Voorgeschiedenis

In november 2017 heeft u met motie 764 aan Gedeputeerde Staten gevraagd om de kwaliteit van bushaltes te verbeteren (motie 764). In deze motie verzocht u om:

1. De voorzieningen langs alle provinciale buslijnen te inventariseren;
2. Te inventariseren hoe deze haltes, in lijn met het R-netprogramma, aantrekkelijker kunnen worden ingericht;
3. Die aanpassing te subsidiëren vanuit de Subsidieregeling Mobiliteit (SRM);
4. Samen met vervoerders en gemeenten tot een verbeterplan te komen.

In de zomer van 2019 bent u geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de haltevisie. Er werd aangegeven dat het streven was om na de zomer van 2019 de haltevisie bij u voor te leggen. Om de gegevens over het bestaande areaal op orde te krijgen heeft begin 2020 een inventarisatie plaatsgevonden van alle haltes in de provincie door verkeerskundig bureau DataCount. Het streven was om daarna bij u langs te komen met de haltevisie en het halteverbeterplan. Door de coronacrisis en het instorten van reizigersaantallen kwam de focus echter te liggen op het in stand houden van het OV en minder op de halte kwaliteit. Dit kwam mede doordat de toekomst van het OV te onzeker was om te investeren in haltes die mogelijk zouden komen te vervallen als het OV in zou storten.

Inmiddels is voorzichtig het herstel van reizigersaantallen ingezet. Daarmee ontstaat ook opnieuw de kans om de haltekwaliteit aan te laten sluiten bij het gebruik van de halte. Daarbij is het belangrijk dat de haltes in ieder geval goed herkenbaar zijn als haltes, deze goed toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke en/of visuele beperking en dat deze voldoende sociaal veilig zijn (aanwezigheid van verlichting).

Haltevisie

De haltevisie is het beleidskader dat richting geeft aan hoe een halte uitgevoerd zou moeten zijn, met name qua haltevoorzieningen (abri, prullenbak, zitgelegenheid, fietsenrekken, etc.). Daarnaast geeft het richting aan wat voor extra voorzieningen mogelijk zijn op haltes van een hoger schaalniveau grote knooppunten (treinstations), kleine knooppunten (busstations) en R-net/HOV-haltes. Het doel is om met de beperkte middelen die er zijn zoveel mogelijk reizigers een aantrekkelijke halte-ervaring te bieden.

Daarvoor is van alle haltes in de provincie (exclusief de haltes in het MRDH-gebied) bekeken wat het gebruik is. Vervolgens zijn de haltes op basis van dit kenmerk ingedeeld in verschillende "haltecategorieën": uitstaphalte, reguliere halte of drukke reguliere halte. HOV-haltes, kleine knooppunten en grote knooppunten zijn de laatste 3 categorieën, deze zijn bepaald op basis van positie in het netwerk (bijvoorbeeld bij een treinstation) en het type OV (HOV of R-net). Op basis van de haltecategorie zijn in samenspraak met de verschillende partijen keuzes gemaakt over welke voorziening er waar komt.

In de haltevisie wordt ook een voorstel gedaan voor het beheer en onderhoud van de haltes. Uitgangspunt is dat deze minimaal voldoende is op alle haltes, maar mogelijk extra goed op haltes met veel reizigers of een belangrijke positie in het OV-netwerk (OV-knooppunten). Daarnaast wordt naar kansen gekeken die aanvullend op het functionele karakter van de haltes (droog kunnen wachten) toegepast kunnen worden. Denk hierbij aan het aanbrengen van een sedumdak op de abri of zonnepanelen.

Provinciaal halteverbeterplan 2022-2030

Omdat de financiële middelen beperkt zijn, is het niet mogelijk om als provincie alle haltes in de provincie, zo'n 3.100 stuks, zelf aan te pakken. Daarom is het belangrijk keuzes te maken. Daarom kiezen wij ervoor om ons te richten op de provinciale haltes, ongeveer 375 stuks (12% van het totaal). Hiermee geven we de haltes waar we als wegbeheerder zelf voor verantwoordelijk zijn een kwaliteitsimpuls op een zo efficiënt mogelijke wijze.

Op bijna 300 haltes van de provincie zijn er alabri's aanwezig. Ook prullenbakken en fietsenrekken zijn op veel van de haltes al voorzien. Met name de haltes die weinig tot niet gebruikt worden missen deze voorzieningen, maar worden hier ook minder gemist doordat er weinig reizigers zijn. Op enkele plekken in de provincie zijn er ook extra voorzieningen op of nabij de halte. Zo is er bij busstation Heinoord een toilet aanwezig, zijn er bij haltes langs de N214 fietskluizen en kunnen reizigers bij een halte langs de N211 hun mobiel of elektrische fiets opladen.

Wel zijn veel haltes nu niet toegankelijk volgens de richtlijn Toegankelijkheid van het CROW. Omdat deze richtlijn ook leidend is voor het bepalen wat wel en niet een toegankelijke halte is, worden daardoor veel haltes als niet toegankelijk beschouwd in het Centraal Haltebestand (CHB). Deze landelijke database, die alle gegevens met betrekking tot haltes bevat (administratieve gegevens, vorm halte, eigenschappen perron, haltevoorzieningen, etc.), wordt door reisplanners als 9292.nl gebruikt in reisadviezen om aan te geven of een reiziger met een beperking gebruik kan maken van de halte. Een halte is fysiek toegankelijk als deze voldoende hoog is (18 centimeter), breed genoeg ($\geq 1,5$ meter), drempelloos is (≤ 5 centimeter hoogteverschil tussen bijvoorbeeld fietspad en trottoir), de vrije doorgang breed genoeg is ($\geq 0,9$ meter) en, indien aanwezig, de hellingbaan voldoet aan de eisen. Visueel is een halte toegankelijk als er over de gehele lengte van het perron een geleidelijn is, er een instapmarkering is (60 x 90 centimeter) die afwijkt in kleur, klank en/of tast, de geleidelijn aansluiting geeft op de omgeving en er blokmarkering is langs de perronrand. Als een van deze onderdelen ontbreekt of niet goed is uitgevoerd, is een halte niet toegankelijk genoeg. Aanpassing is dan gewenst.

Op basis van de huidige kwaliteit van de haltevoorzieningen, de mate waarin de halte toegankelijk is, het type OV dat langs een halte rijdt en het gebruik van de halte (aantal in- en uitstappers) zijn alle haltes geprioriteerd. Daarbij ligt de hoogste prioriteit bij haltes die nu slecht voldoen aan toegankelijkheidseisen maar waar wel veel reizigers gebruik van maken. Haltes die slecht toegankelijk zijn, maar waar ook minder reizigers gebruik van maken, kennen een lagere prioriteit. Door deze wijze van prioriteiten worden de benodigde euro's zo doelmatig mogelijk ingezet. Uiteindelijk is er een inspanningsverplichting om ervoor te zorgen dat reizigers met een beperking overal van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken.

Een belangrijke kans in het verbeteren van de haltekwaliteit zijn werkzaamheden bij of op de halte. Denk hierbij aan wegprojecten, maar ook aan de vervangingsopgave DRIS-panels (waarover u eerder bent geïnformeerd). Omdat hiervoor in een flink aantal gevallen een nieuwe voet moet worden aangebracht, ter hoogte van de instapmarkering, kan hier zeer eenvoudig een en ander worden aangepast qua tegelwerk. Dit vergroot ook de bruikbaarheid van bijvoorbeeld de audio-knop op het DRIS-paneel.

Betrekken andere wegbeheerders

Ruim 2600 haltes, 88% van het totaal, zijn niet in beheer van de provincie Zuid-Holland. Verbetering hiervan is een verantwoordelijkheid van deze gemeenten, waterschappen, of Rijkswaterstaat. De haltevisie biedt een concreet handvat waarmee zij aan de slag kunnen om goede, toegankelijke haltes te realiseren en waarmee wordt aangezet tot nadenken over mogelijke extra functies op bushaltes .

De provincie ondersteunt wegbeheerders bij het verhogen van de haltekwaliteit. Zo worden er actief overzichten gedeeld uit het CHB, met daaraan gekoppeld gegevens over het gebruik van de halte. Zo kunnen wegbeheerders zelf nagaan welke haltes zij mogelijk

kunnen aanpakken. Vanuit de provincie wordt hierin ook geadviseerd bij vragen. Daarnaast kunnen wegbeheerders gebruik maken van de subsidieregeling voor het toegankelijk maken van haltes. Deze subsidieregeling wordt nu nog weinig gebruikt, daarom brengen wij deze extra onder de aandacht. Zo hopen wij dat ook de haltekwaliteit bij de andere wegbeheerders wordt verhoogd. De provincie kan deze kwaliteitsimpuls echter niet afdwingen.

Omdat een aanzienlijk deel van de nieuwe DRIS-panelen op gemeentelijke haltes komt, geeft dat een kans aan deze wegbeheerders om ook een verbeterslag te maken. De verschillende gemeenten worden in ieder geval geattendeerd op de haltes waar deze kans zich voordoet. Er wordt nog gezocht naar hoe deze meerwerkkosten worden gefinancierd. Uitgangspunt is dat de gemeenten dit zelf financieren.

Vervolgproces

Na het zomerreces wordt bekeken op welke haltes er kansen liggen voor werk-met-werk maken, waarbij door de vervangingsopgave van DRIS-panelen de grootste kans ligt voor in ieder geval de haltes die met kleine maatregelen op orde te brengen zijn. Daarnaast wordt van alle andere haltes met hoge prioriteit een uitvraag gedaan ter verbetering van de toegankelijkheid en alle andere voorzieningen.

Ook wordt er contact gezocht met de MRDH over de haltes die in hun concessiegebieden liggen, waar de provincie wegbeheerder van is, en waar de haltekwaliteit nu onvoldoende is.

Motie

De komende jaren zal een verbeterslag plaatsvinden op in ieder geval de provinciale haltes. Daarnaast verwachten we dat met de genoemde acties richting de overige wegbeheerders daar ook een kwaliteitsverbetering plaats zal vinden. Wij stellen u voor om met de totstandkoming van de haltevisie en het Halteverbeterplan Zuid-Holland 2022-2030 de motie als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
waarnemend secretaris, voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Haltevisie Zuid-Holland
- Halteverbeterplan provinciale bushaltes 2022-2030